

fra det; og hvis det skulde vedblive saaledes, kommer man til at stride ind enten ad administrativt Vej, som Ministeriet har paatænkt, ved f. Ex. at give Vedkommende Lov til at sige: Den Mand, der kommer ind i dette Embede, maa forpligte sig til at blive i det saa og saalænge, — eller ogsaa maa det stee paa anden Maade.

Tscherning: Jeg maa gjenkalde i Erindringerne, at jeg ikke har sagt et Ord om Skolelærerstandens, ikke et Ord om deres fletterer eller bedre Betaling, men kun gjort mig Umage for at tilbagevise Forsvaret for de Feil, som uvilke sig mere og mere under en Lovgivning, som efter min Mening ikke er vel overlagt. Det er ikke vel overlagt, naar Embedernes Bortgivelse er fordeelt paa mange Hænder, og Embedsansøgerne staae som en Klasse, saaledes at de Mangler, der ligge deri, at de hurtigt forlade deres Embeder, ikke blive paafete af dem, der give Embederne bort. Naar samtlige Embeder bleve givne bort af den samme Myndighed, som efter min Mening vilde være en Feil, vilde dette Søgeri, som her finder Forsvar, ikke kunne finde Sted. Det er Forsvaret af dette evige Søgeri efter i kort Tid at have været i en Tjeneste, som jeg stemmer imod; det er ikke Loven, men Forsvaret af dens Misbrug. Den er bleven forsvaret her af to Medlemmer, og jeg træder op paa det Skarpeste mod dem begge. Det er min fuldeste Overtydning, at de forsvare Noget, som, hvis det blev Regel og Princip, vilde gjøre den hele Underviisning stor Skade. Den ærede Minister har allerede omtalt, hvilke Mangler de hyppige Forslyttelser medføre, og dog har han ikke nævnt den allerstørste Ulempe, den nemlig, at Lærerne aldrig komme til at kjende Børnene, og Børnene aldrig Lærerne. Det er ved al Underviisning godt, at Læreren og Eleverne kjende hinanden; det er især godt ved Underviisning af Børn, og ved Underviisning af Almuesbørn er det absolut nødvendigt.

Ordføreren: Jeg skal blot svare det ærede Medlem fra Aarhus (Winther), at der ogsaa i Udvalget er blevet talt om de Ulemper, der for Skolen flød af denne hyppige Om-

skiftten, men man var enig om, at naar der dog var et Aar imellem, hver Gang Skolen skiftede Lærer, vare de mindre betydelige. Det ærede Medlem er forøvrigt bleven imødegaaet saa tilstrækkeligt af Ministeren, at jeg ikke behøver at opholde Tiden. Kun den Bemærkning skal jeg endnu gjøre, at naar et saadant Embede er ledigt, søger vedkommende Provst saavidt muligt, naar der er andre Skoler i Sognet, at faae vedkommende Skolelærer til at læse der en Dag om Ugen; og naar der kun er een Skole, at da de nærboende Skolelærere hjælpe paa den; men det bliver naturligtvis en mangelfuld Underviisning. Det forekommer mig, at den ærede Rigsdagsmand ikke kan have det ringeste Begreb om, hvorledes Skolevesenet paa Landet er ordnet, naar han ikke kan indsee, at det er en ubodelig Skade for Skolen, naar den i en 4 til 5 Dage om Ugen, og det maastee i den bedste Skoletid, ingen Underviisning faaar. Jeg kan ikke begribe, hvorledes det ærede Medlem kan mene, at det er en aldeles ligegyldig Sag, om Lærerpladsen staaer vacant eller ikke.

Winther: Mine Øttringer ere blevene opfattede, hørte jeg af den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som om jeg skulde ville forsvare de hyppige Forslyttelser, men det har aldeles ikke været min Mening; jeg har i saa Henseende kun i det Højeste villet undskyldte dem, der have et usfelt lønnet Embede. Jeg er ikke traadt op som Forsvarer af Sligt, men jeg er traadt op imod dem, der søge at komme til at gribe ind med Lov, fordi der viser sig en eller anden Ulempe fra en bestaaende Lov. Jeg har den Overbeviisning, at man fra flere Sider søger stærkt at fremhæve det Mislige, der er i den hyppige Forslyttelse, fordi man ønsker at have Udbelingen af Embederne paa een Haand; thi det har man jo hørt Flere sige, at naar det var paa een Haand, vilde dette Onde være undgaaet. Det er en af de Grunde, hvorfor jeg er imod at lægge altfor stor Vægt paa dette Slags Ulemper. I ethvert Tilfælde siger jeg, som den ærede Minister nylig sagde: „Lad det blive hyppigt“, og det sagde jeg før ham, da kan der maastee være Anledning til at gribe